

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи
Каріна НЕМАШКАЛО

ПІДПРИЄМНИЦТВО В ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩІ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	Усі
Спеціальність	Усі
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Усі

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри менеджменту, логістики
та інновацій

Олена ЯСТРЕМСЬКА

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту, логістики та інновацій
Протокол № 1 від 25.08.2022 р.

Розробники:

Небилиця О.А., к.е.н., доц. кафедри менеджменту, логістики та інновацій

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Впровадження нових інформаційних технологій впливає на всі сфери діяльності як окремого підприємства так і економіки в цілому. Під впливом цих процесів формується новий економічний простір – новий ринок, або Internet-ринок, як система нових економічних відносин. В Україні все більша кількість підприємств усвідомлює нові можливості ведення бізнесу у онлайн-середовищі. Вивчення дисципліни передбачає теоретичну та практичну підготовку студентів до вирішення конкретних завдань підприємницької діяльності в онлайн-середовищі та надає можливість засвоєння фундаментальних знань з основ введення бізнесу в мережі Інтернет.

Предметом навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок ведення підприємницької діяльності в Інтернет-середовищі.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

ознайомлення студентів з теоретичними та методологічними основами підприємницької діяльності в онлайн-середовищі;

розуміння сутності та форм ведення підприємницької діяльності в онлайн-середовищі;

визначення принципів вибору певного виду підприємницької діяльності в мережі Інтернет;

оволодіння новітніми управлінськими підходами та застосування сучасних науковотехнічних досягнень в процесі ведення інтернет-бізнесу;

опанування інструментарієм прийняття ефективних управлінських рішень у підприємницькій діяльності в онлайн-середовищі.

усвідомлення основ безпеки підприємництва в онлайн-середовищі

Мета курсу «Підприємництво в онлайн-середовищі» - набуття основних знань з теоретичних засад та організаційно-методичних основ формування й функціонування підприємництва в онлайн-середовищі, практичних навичок щодо використання інтернет-технологій в підвищенні ефективності управління підприємством в сучасних умовах.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макро- і мікро економіка, «Теорія організації», «Економіка підприємства», «Інформатика»	Дисципліни професійного спрямування за спеціальністю

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері підприємницької діяльності в онлайн-середовищі та практики їх застосування.	Вміти адаптовувати і застосовувати нові досягнення в теорії та практиці електронного бізнесу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта.
Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до діагностування підприємницької діяльності ринкового суб'єкта, здійснення аналізу та прогнозування.	Планувати і здійснювати власні дослідження у сфері підприємницької діяльності в онлайн-середовищі, аналізувати результати і обґрунтовувати ухвалення ефективних управлінських рішень в умовах невизначеності.
Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері підприємницької діяльності в онлайн-середовищі та практики їх застосування.	Вміти підвищувати ефективність діяльності ринкового суб'єкта на різних рівнях управління, розробляти проекти та управляти ними.
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Обґрунтовувати управлінські рішення на рівні ринкового суб'єкта із застосуванням сучасних принципів, підходів, методів, прийомів.
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до діагностування ефективності діяльності ринкового суб'єкта, здійснення аналізу та прогнозування	Використовувати методи стратегічного аналізу та інтерпретувати його результати з метою вдосконалення підприємницької діяльності ринкового суб'єкта в онлайн-середовищі.
Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність до діагностування ефективності діяльності ринкового суб'єкта, здійснення аналізу та прогнозування	Здійснювати діагностування та стратегічне й оперативне управління підприємством задля розробки та реалізації стратегій, проектів і програм.
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до діагностування ефективності діяльності ринкового суб'єкта, здійснення аналізу та прогнозування	Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва в онлайн-середовищі

Тема 1. Основні поняття та базові принципи підприємництва в онлайн-середовищі.

Основні поняття та принципи функціонування підприємницької діяльності в онлайн-середовищі. Історія становлення. Основні сфери електронного бізнесу. Засади створення системи е-комерції. Переваги і недоліки функціонування електронного бізнесу та електронної комерції. Порівняння введення бізнесу в мережі Інтернет з традиційною підприємницькою діяльністю.

Тема 2. Інтеграційні процеси підприємництва в мережі Інтернет.

Еволюція бізнесу в Інтернеті. Бар'єри на шляху підприємницької діяльності в мережі Інтернет. Лояльність споживачів на ринку електронної комерції. Перспектива розвитку введення підприємницької діяльності в онлайн-середовищі. Найпоширеніші послуги у сфері електронної комерції в Україні.

Тема 3. Основні види електронного бізнесу.

Види бізнесу в Інтернеті: послуги, торгівля; бізнес на трафіку (сайтах). Електронна комерція. Електронна банківська діяльність (Інтернет-банкінг). Електронні брокерські послуги (Інтернет-трейдинг). Електронні аукціони. Електронна пошта. Електронні бюро. Електронні страхові послуги.

Тема 4. Цифровізація підприємництва.

Поняття та сутність цифровізації та діджиталізації. Особливості та процес цифрових змін в Україні. Новітні підходи масового впровадження інформаційних технологій у введення бізнесу, масштабні автоматизації бізнес-процесів та поширення штучного інтелекту. Характеристики та риси індустріальних переворотів. Сутність та значення «Четвертої промислової революції» - «Індустрія 4.0» (Industry 4.0) для України та світу. Інноваційні можливості для розвитку бізнесу в мережі Інтернет.

Змістовий модуль 2. Методичні засади підприємництва в онлайн-просторі

Тема 5. Сервіси та платформи підприємництва в онлайн-режимі.

Основні моделі електронного бізнесу. Інтернет-магазини. Продаж в соціальних мережах. Сайти оголошень. Веб-розробка. Електронні торгові ряди (супермаркети). Інтернет-вітрини. Лідогенерація. Фріланс. Дія-бізнес, Amazon eBay, Walmart, Etsy, Alibaba.com і Google Express та інші платформи ведення бізнесу в Інтернеті.

Тема 6. Основи Інтернет - маркетингу як інструменту підприємницької діяльності

Поняття і структура Інтернет-маркетингу. Структура і складові Інтернет-маркетинг-міксу. Закони Інтернет-маркетингу. Інструменти комплексного інтернет маркетингу на підприємстві. Маркетингові дослідження в Інтернеті.

Тема 7 Основні особливості і прийоми формування взаємин суб'єктами зовнішнього середовища підприємництва в мережі Інтернет

Класифікація бізнес-середовища. Світова практика управління бізнес-процесами у мережі Інтернет. Міжнародний інтернет-бізнес. Бізнес-стратегії підприємств електронного бізнесу. Управління ризиками підприємницької діяльності в мережі Інтернет. Види електронних систем взаєморозрахунків. Механізм взаєморозрахунків за пластиковими картами в Інтернеті. Електронні гроші. Еквайринг. Віртуальний (цифровий, електронний) гаманець. Типи електронних гаманців. Переваги та недоліки використання електронних грошей.

Тема 8. Основи безпеки підприємництва в онлайн-середовищі.

Безпека підприємницької діяльності в онлайн-середовищі. Правові аспекти підприємницької діяльності в онлайн-середовищі. Нормативні та законодавчі акти, що стосуються ведення підприємницької діяльності в онлайн-середовищі. Закон України «Про електронну комерцію», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про телекомунікації», «Про електронний цифровий підпис», «Про платіжні системи та перекази коштів в Україні», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про захист персональних даних». Довіра споживачів до Web-ресурсів.

Перелік практичних (семінарських), лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Основним методом викладання за дисципліною є пояснювально-ілюстративний метод, що є інструментом вивчення теоретичного матеріалу, усі лекції представлені у вигляді презентацій з використанням Microsoft PowerPoint. У ході викладання навчальної дисципліни також передбачено застосування активних, ігрових і інтерактивних методів навчання та викладання – проблемні та міні-лекції, групові та ігрові дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, презентації, мозкові штурми, групова та індивідуальна дослідницька робота тощо (табл.).

Розподіл методів навчання та викладання за темами навчальної дисципліни

Тема	Методи навчання та викладання
<i>Тема 1.</i> Основні поняття та базові принципи підприємництва в онлайн-середовищі	Лекція проблемного характеру з питання «Основи підприємництва в онлайн-середовищі», мозковий штурм з питань принципів роботи інформаційно-пошукових систем Інтернет
<i>Тема 2.</i> Інтеграційні процеси підприємництва в мережі Інтернет	Проблемна та міні-лекція з питання «Інтеграційні процеси підприємництва в мережі Інтернет», метод мозкового штурму, презентація, банки візуального супроводження
<i>Тема 3.</i> Основні види електронного бізнесу	Лекція проблемного характеру з питання «Основні види електронного бізнесу», кейс-стаді, презентації, робота в малих групах
<i>Тема 4.</i> Цифровізація підприємництва	Ділова гра та проблемна лекція за темою «Цифровізація та діджиталізація»
<i>Тема 5.</i> Сервіси та платформи підприємництва в онлайн-режимі	Проблемна лекція з питання існуючих сервісів та платформ підприємництва в онлайн-режимі, індивідуальна дослідницька робота за напрямком Web-ресурсів в електронному бізнесі
<i>Тема 6.</i> Основи Інтернет - маркетингу як інструменту підприємницької діяльності	Лекція проблемного характеру з питання «Використання маркетингових інструментів у підприємницької діяльності в мережі Інтернет», метод мозкового штурму, презентація, банки візуального супроводження, індивідуальна дослідницька робота
<i>Тема 7.</i> Основні особливості і прийоми формування взаємин суб'єктами зовнішнього середовища підприємництва в мережі Інтернет	Проблемна лекція за темою «Основні особливості і прийоми формування взаємин суб'єктами зовнішнього середовища підприємництва в мережі Інтернет», метод мозкового штурму, презентація, банки візуального супроводження
<i>Тема 8.</i> Основи безпеки підприємництва в онлайн-середовищі	Міні-лекція з питання «Безпека цифрового бізнесу. Електронний підпис», кейс-стаді, дискусія

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні (семінарські) та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту бути позитивно оцінено – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

Порядок проведення **поточного** оцінювання знань здобувачів відбувається під час лекційних, практичних/лабораторних занять та виконання завдань. Контроль знань студентів щодо засвоєння лекційного матеріалу проводиться впродовж семестру під час проходження тестування за лекційним матеріалом, яке дозволить накопичити 24 балів. На семінарських заняттях студент має можливість накопичити 10 балів за презентацію своїх доповідей вагою 5 балів кожне. Написання модульної контрольної роботи – підсумкових контрольних робіт, які складаються з практичних завдань за кожною темою та оцінюються по 15 балів, сумарно це дозволить отримати 30 балів. За презентацію та захист двох домашніх завдань студент має можливість отримати 16 балів (по 8 балів за кожне). Також за активну участь у діловій грі студент може отримати 5 балів. За акти участі у практичних та лабораторних заняття студент може накопичити ще 15 балів (по 5 балів за кожне виконане завдання та його презентацію).

Самостійна робота включає пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до тестових завдань, експрес опитування, контрольних робіт. Результати самостійної роботи перевіряються і оцінюються під час аудиторного поточного контролю – усних опитувань, доповідей і письмових робіт.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі накопичених студентом балів впродовж всього семестру Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі досягла 60 балів.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи підприємництва в онлайн-середовищі				
Те ма 1. Основні	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 1	Основні поняття та базові принципи підприємництва в онлайн-середовищі	Контроль не передбачено	

поняття та базові принципи підприємництва в онлайн-середовищі.	Практичне заняття 1	Практичне завдання «Опанування принципами роботи інформаційно-пошукових систем Інтернет»	Контроль не передбачено	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено	
Тема 2. Інтеграційні процеси підприємництва в мережі Інтернет.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 2	Інтеграційні процеси підприємництва в мережі Інтернет	Тестування	6
	Практичне заняття 2	Семінар за темою	Презентація та захист результатів	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Домашнє завдання «Організація віртуального представництва підприємства в мережі Інтернет»	Контроль не передбачено	
Тема 3. Основні види електронного бізнесу	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 3	Основні види електронного бізнесу	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 3	Практичне завдання «Організація віртуального представництва підприємства в мережі Інтернет»	Активна робота на практичному занятті. Презентація та захист результатів	8
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 4	Основні види електронного бізнесу	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 4	Лабораторне заняття «Організація продажу товарів через Інтернет-аукціони»	Активна участь на лабораторному занятті	5
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено	
Те ма 4. Цифровізація підприємництва.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 5	Поняття, сутність та особливості цифровізації та діджиталізації	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 5	Ділова гра за темою «Цифровізація та діджиталізація»	Активна участь у грі	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 6	Інноваційні можливості для розвитку бізнесу в мережі Інтернет.	Тестування	6
	Практичне заняття 6	Модульна контрольна робота		15
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Практика ризик-менеджменту на підприємстві				
Те ма 5. Сервіси та платформи підприємства в онлайн-режимі.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 7	Сервіси та платформи підприємства в онлайн-режимі	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 7	Завдання «Аналіз сайтів компаній»	Активна участь на практичному занятті	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено		
Те	<i>Аудиторна робота</i>			

ма 6. Основи Інтернет - маркетинг як інструме нту підприєм ницької діяльнос ті	Лекція 8	Поняття і структура Інтернет-маркетингу	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 8	Лабораторне завдання «Підприємницька діяльність в соціальних мережах»	Активна участь у виконанні завдання. Презентація результатів	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Домашнє завдання «Обґрунтування комунікаційної політики підприємства в мережі Інтернет»	Контроль не передбачено	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 9	Інструменти комплексного інтернет маркетингу на підприємстві. Маркетингові дослідження в Інтернеті.	Тестування	6
	Практичне заняття 9	Практичне завдання «Обґрунтування комунікаційної політики підприємства в мережі Інтернет»	Презентація результатів домашнього завдання	8
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено		
Те ма 7 Основні особливо сті і прийоми формува ння взаємин суб'єкта ми зовнішнь ого середови ща підприєм ництва в мережі Інтернет	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 10	Основні особливості і прийоми формування взаємин суб'єктами зовнішнього середовища підприємництва в мережі Інтернет	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 10	Семинар за темою	Презентація та захист результатів	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено		
<i>Аудиторна робота</i>				

Тема 8. Основи безпеки підприємництва в онлайн-середовищі.	Лекція 11	Безпека підприємницької діяльності в онлайн-середовищі	Контроль не передбачено	
	Практичне заняття 11	Лабораторне завдання «Безпека цифрового бізнесу. КЕП»	Контроль не передбачено	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 12	Нормативні та законодавчі акти, що стосуються ведення підприємницької діяльності в онлайн-середовищі	Тестування	6
	Практичне заняття 12	Модульна контрольна робота		15
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Контроль не передбачено	
Сума			100	

Рекомендована література

Основна

1. Суніл Гупта. Цифрова стратегія. Посібник із переосмислення бізнесу. Київ : Вид. група КМ-БУКС, 2020. 320 с.
2. Олешко Т. І. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. – К. : НАУ, 2022. – 200 с.
3. Краус К.М. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник /К.М. Краус, Н.М. Краус, О.В.Маржура . – Київ: Аграр Медіа Груп, 2021. – 454 с.
4. Про електронну комерцію : Закон України від 26.04.2017 р. № 67519 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/675-19>.
5. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. №2155-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення 04.01.2021).

6. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 81/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94%D0%B2%D1%80#Text>(дата звернення 04.01.2021).
7. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 04.01.2021).
8. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text> (дата звернення 04.01.2021).

Додаткова

9. Литвиненко А. О. Трансформація світового ринку в умовах глобалізації / А. О. Литвиненко, О. Д. Литвиненко // Міжнародні економічні та суспільні відносини: стан, проблеми, перспективи розвитку : монографія / за ред. Л. М. Савчук, М. В. Корнеєва. – Дніпро: Пороги, 2021. – С. 69-110. Nebylytsia H.A. Social networks as a tool for entrepreneurship / H.A. Nebylytsia, O.O. Iastremska // Development management: a collection of scientific papers. - Kharkiv: Ed. KhNEU them. S. Kuznets, 2021. - Issue № 3
10. Інтернет-торгівля як засіб підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах глобалізації. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія / за заг. ред. О. Г. Янкового. Одеса : Атлант, 2017. 514с.
11. Макарова М.В. Тенденції розвитку цифрової економіки : [монографія] / М.В. Макарова. – Полтава : РВВ ПУ- СКУ, 2004. – 236 с. 222
12. Використання можливостей ринку В2В у підприємницькій діяльності для виходу на міжнародні ринки // Вісник Академії праці і соціальних відносин. – 2008 р. – № 3/2(45). – К. : Курс, 2008. – С. 17– 19.
13. Ліснак В.О. Міжнародний досвід застосування електронних платіжних систем в Україні. Економічний аналіз. 2018. Том 28, № 3. С. 149-153.
14. Кудирко Н. Ф., Ф. Особливості сучасного стану ринку електронної комерції в Україні / Н. Ф. Кудирко, Р. М. Федоряк // Технології та дизайн.– 2014. – № 1(10). – С. 1–7.

Інформаційні ресурси

15. Офіційний сайт порталу Дія [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://diia.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Української асоціації маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uam.in.ua>
17. Гаврилишин Н. М. Сучасний стан та перспективи розвитку електронної комерції в Україні / Гаврилишин Н. М. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Informatica/67476.doc.htm.
18. Електронна комерція в Україні: конкурентний дисбаланс і податкові виклики [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://reforms.in.ua/news/elektronna-komerciya-v-ukrayini-konkurentnyu-dysbalans-i-podatkovi-vyklyku>.
19. Wix: Создать сайт бесплатно. Конструктор сайтов [Электронний ресурс]. – Режим доступа : <http://ru.wix.com>.
20. Сайт Персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С.Кузнеця курсу «Підприємництво в онлайн-середовищі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7827>

